

UPA16/47
13. maj 2016
Sara Olsvig

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at nedsætte en kommission, der skal evaluere indretningen af den samlede offentlige administration. Kommissionen skal evaluere administrationens størrelse i forhold til den nuværende opgavemængde, undersøge mulighederne for at skabe mere effektive arbejdsgange og bedre samarbejde på tværs af afdelinger og sektorer, og komme med forslag til mulige omstruktureringer. Disse forslag skal alle tage udgangspunkt i, at der ikke slækkes på de forvaltningsretlige principper. Kommissionen skal bestå af folk fra forskellige sektorer, og med en lige andel af medlemmer med erfaring fra den offentlige sektor og fra den private sektor. Kommissionen skal have en bredt sammensat følgegruppe, og skal afslutte sit arbejde indenfor 2 år. Kommissionens anbefalinger skal herefter behandles politisk af Inatsisartut.

(Medlemmer af Inatsisartut, Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit og Naaja H. Nathanielsen, Løsgænger)

Vi skal have modet til løbende at evaluere os selv. Ikke på en måde hvor vi leder efter fejl, men på en måde hvor vi stiller spørgsmålstejn ved, om vi gør tingene på den bedste måde. Kun på den måde kan vi finde bedre måder at arbejde på og finde de bedste løsninger til at tage skridtet videre.

Forslagsstillerne stiller forslag om, at der banes vej for ændringer. De stiller forslaget på baggrund af de erfaringer vi har som land og på baggrund af de kommissioner og rapporter der er lavet.

Uanset hvem vi er, er det tydeligt for enhver, at der skal ske ændringer. Der skal ske en gennemgribende reform af måden vores administration kører. Det er både i Selvstyret og i kommunerne der skal ske ændringer.

For det kan jo ikke passe, at der for eksempel ved opstart af virksomheder eller erhvervsprojekter eller ved ansøgninger om arealtildelinger til tider skal gå flere år med sagsbehandling. Det kan ikke passe, at de borgere som vi skal servicere skal serviceres på en så langsom og tung måde. Vi skal over den dobbeltadministration vi lever med i dag. Vi skal have fjernet de sten på vejen vi selv har lagt ud for udviklingen af vores land.

Det kan heller ikke passe, at vi i forhold til socialomsorg skal køre så omfattende og papirtunge foranstaltninger, så vi i stedet for at bruge kræfterne på en varm og direkte omsorg for borgeren bruger alle kræfterne på administration.

Arbejdet ligger hos os, i det grønlandske samfund. Det kan ikke laves af andre.

I det arbejde forslagsstillerne foreslår, skal der nedsættes en kommission med deltagelse af både embedsfolk og folk med erfaring fra det private erhvervsliv.

I deres svarnotat skriver Naalakkersuisut, at arbejdet allerede er i gang og fremlægger et ændringsforslag hvori de vil pålægge Naalakkersuisut at arbejde for mere effektive arbejdsgange og bedre samarbejde med kommunerne. Men i ændringsforlaget har Naalakkersuisut ikke inddraget en af forslagsstillernes vigtigste pointer, nemlig inddragelse af

folk som ikke er del af den offentlige administration. Folk som ikke er en del af den offentlige administration har ofte andre erfaringer end embedsfolk. Vi kan fra Inuit Ataqatigiit tydeligt se, at det er nødvendigt med deltagelse fra andre end embedsfolk i dette arbejde og vi er enige med forslagsstillerne om, at der i dette arbejde skal deltage personer med forskellige erfaringer og folk som kan tænke nyt og innovativt.

Naalakkersuisut peger i deres svarnotet på den interne grønlandske Selvstyrekommission, Strukturudvalget, Skatte- og velfærdskommission, BDO rapporter lavet på foranledning af KANUKOKA og Selvstyret og en række andre arbejder. Men disse, på trods af, at de alle har bidraget med værdifuld viden til udviklingen af vores land, har ikke afstedfødt nok forandring. Arbejdsgangene er fortsat tunge, de er stadig utilfredsstillende for borgerne og kommunerne og selvstyret drukner fortsat i for meget unødigt administration.

Fra Inuit Ataqatigiit må vi sige igen – der skal ske ændringer. Vi må på ny tænke nyt. Og her skal det ikke kun være embedsfolk fra kommunerne og selvstyret selv der løfter arbejdet. Vi skal inddrage andre fra samfundet i dette arbejde.

Jeg mener, at vi i denne debat skal undgå at pege på andre og klandre andre for vores træge administration. Når vi drøfter det offentlige, være det selvstyret eller kommunerne, så peges der ofte på tilkaldte udefra, brugen af flere sprog i vores land, og de store kulturelle forskelle som nogle af grundene til trægheden. Men det er for nemt blot at pege på disse faktorer. Vi er nødt til at tage dybere og mere realistisk fat. For hvis vi bliver ved med at vige uden om de veje der kan være tungest at gå eller lader være med at se på os selv og bare peget på andre, så får vi ikke fat i roden på det der skal ændres.

For det er jo os selv der sammensætter de krav vi stiller til tilkaldt arbejdskraft og der er brug for en revision af de krav der stilles. Her har vi flere gange fra Inuit Ataqatigiit peget på behovet for en integrationspolitik.

I mange andre samfund lever man med flere sprog og som et folk som er så få i befolkningstal kan vi ikke basere os på kun at bruge et sprog. Hvis det bliver et mål i sig selv kun at benytte et sprog vil mange andre problematikker opstå. Vi skal sikre, at der ikke er tvivl om, at landets vigtigste sprog er vores grønlandske sprog og vi skal tydeligt vise, at vi ønsker dette respekteret. Men det er nødvendigt, at vi også er åbne over for andre sprog, disse er nemlig redskaber til uddannelse og til at samarbejde med andre.

Kulturelle forskelle forekommer også i samfund som internt er mere homogene end vi er her i landet, for der er jo ingen folk i verden der alle er ens. Uanset om der havde været udefrakommende eller ej i vores land så er vores kultur i sig selv mangfoldig og den mangfoldighed skal vi bruge som en styrke. En af de ting vi skal gøre er, at sikre, at vi har gensidig viden om vores kulturelle forskelle. I forhold til kultur er noget af det vi iblandt os selv i højere grad skal dyrke og stille krav om, at have viljen til at være med til at ændre tingene, viljen til at være med til at løfte, viljen til at uddanne sig og til at tage medansvar.

Fra Inuit Ataqatigiit vil vi sige: vi er ikke mindre dygtige end andre, og vi har kræfterne til selv at stå i spidsen for at ændre måden vi gør tingene på.

Det er hos os selv, at ændringerne skal sættes i gang. Det er kun os selv, der står i vejen for at ændre på tingene, så vi opnår et lettere og mindre besværligt system.

Vi ved, at vi i samfundet har mange medmennesker som har modet til at tænke nyt og anderledes. Vi ved også, at der hvor modet til at ændre på tingene skal komme er fra i høj grad er fra os politikere. Vi er nødt til at komme videre ud af de små kasser vi ofte putter os selv i, fordi det er det vi kender. Det at være grønslænder er også, at kunne ændre på tingene, at kunne tilpasse vores forhold, ikke bare at følge med strømmen, at kunne skabe nyt, at have stærke åndelige værdier og samtidig at have udsyn ud over vores egne grænser.

I arbejdet vil vi fra Inuit Ataqatigiit foreslå, at studerende fra Ilisimatusarfik indbydes til samarbejde, for der er jo på vores universitet uddannelser som netop handler om vores

administration. Lad os tænke sammen med de studerende, inddrage dem og lytte til deres holdninger og meninger.

Vi vil takke forslagsstillerne løsgænger Naaja Nathanielsen og vores medlem fra Inuit Ataqatigiit Múte Bourup Egede for forslaget. Det er et vigtigt forslag og et vigtigt arbejde der skal tages alvorligt.

Vi er helt enige med forslagsstillerne om at vi skal tænke anderledes når vi sammensætter de folk der skal udføre dette arbejde. Vi skal tænke bredere. Derfor mener vi fra Inuit Ataqatigiit ikke, at Naalakkersuisuts ændringsforslag er fyldestgørende.

Fra Inuit Ataqatigiit har vi forståelse for kernen i forslaget og sender forslaget videre i udvalg med håb om, at der i udvalget kan findes en god løsning på baggrund af dette og Naalakkersuisuts ændringsforslag. Vi rækker hånden ud for samarbejde og fællesskab om dette vigtige arbejde.

Qujanaq.